

Täysistunto

Torstai 14.2.2019 klo 16.05—22.05

2.3. Suullinen kysymys kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden palauttamisesta Irakiin (Mika Raatikainen ps)

Suullinen kysymys SKT 261/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Seuraava kysymys, perussuomalaisten eduskuntaryhmä, edustaja Raatikainen.

Keskustelu

16.42 **Mika Raatikainen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Suomen valtion tärkein tehtävä on suojella kansalaisiaan, niin nuoria kuin vanhoja. Siinä on viime aikoina aika surkeasti epäonnistuttu.

Hallitus on nyt neuvotellut Irakin kanssa jo neljättä vuotta, että saataisiin aikaan palautussopimus. Mitään tuloksia ei ole. Kysymys on siitä, että täällä pyörivät tuhannet laittomasti maassa oleskelevat irakilaiset saataisiin takaisin kotimaahansa. Mitään ei ole siis tapahtunut. Seuraukset Suomessa ovat tiedossa, mutta hinta ei ole ollut niinkään paljon puheissa — lieene lähempänä miljardia eli tuhatta miljoonaa. Se on melkoinen summa, ja sillä voitaisiin tehdä aika paljon hyvää suomalaistenkin eteen. Ulkoministeriön edustajan mukaan palautussopimuksen saaminen Irakin kanssa on vasta pitkän ajan tavoite. Voin yli kymmenen vuoden kokemuksella Lähi-idästä kertoa, että jos siellä lähdetään tekemään jotain sopimuksia siten, että on pitkän ajan tavoite, ne eivät tule koskaan toteutumaan — toistan: eivät tule koskaan toteutumaan.

Suomalaisia kiinnostaa tällä hetkellä lähinnä Suomen turvallisuus ja katurauha — nyt, ei huomenna tai sadan vuoden päästä. [Puhemies koputtaa] Kysynkin: Aikooko hallitus edelleen jakaa rahaa vastikkeetta Irakiin vai tiukentaa linjaansa? Jos linjaa tiukennetaan, niin miten se tapahtuu?

16.43 **Ulkoministeri Timo Soini** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun puhuitte aluksi palautusjärjestelyistä, niin tänään on palautettu neljä irakilaista rikollista Irakiin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohoh, vai neljä!] Eli kysymyksenne oli ajankohtainen.

Meille tuli isossa pakolaisaallossa yli 20 000 irakilaista, joista useita tuhansia on palannut vapaaehtoisesti ja useita tuhansia on valittanut tuomioista, ja tätä neuvottelua käydään jatkuvasti. Vapaaehtoiset palautukset ovat toimineet, mutta pakkopalautukset, vaikka olisi minkälainen pakolaissopimus, niin kuin Ruotsilla on, eivät ole onnistuneet. Se ei ole paperinpalasta kiinni. Se on siitä kiinni, että sitkeiden neuvottelujen kautta päästään lopputulokseen. Tämä on se iso asia, mikä tässä pitää tehdä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 159/2018 vp

Sitten mitä tulee näihin kustannuksiin, niin totta kai se on valtava kustannus Suomelle ja se on valtava kustannus Euroopalle. Tässä me näemme, miten valtava kustannus se on, kun on raakalaismainen terroristijärjestö Isis, joka on syyllinen tähän koko ongelmaan. [Puhemies koputtaa] Suomi on ollut mukana sitä juurimassa, ja sitä olin minäkin tekemässä Washingtonissa. [Puhemies koputtaa] Suomi on osa koalitiota, jolla tämä hirviö saadaan kuriin. [Puhemies: Aika!] Kas kun pakolaisuus syntyy siitä, että meillä on sotia ja terrorismia, ja niihin pitää puuttua.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painikkeen ja nousemalla seisomaan.

16.45 Mika Raatikainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset ulkoministerille vastauksesta. — Olen itsekin ollut yli kaksi ja puoli vuotta kouluttamassa irakilaisia poliiseja aavikolla Jordaniassa. Olen siis kantanut ehkä korteni kekoon tässä asiassa.

Mutta seuraava kysymys: Eilen oli Helsingin Sanomissa mielenkiintoinen artikkeli Irakin pakkopalautuksista, ja se vaikutti lähinnä kahdeksanvuotiaan, melko vilkkaalla mielikuvituksella varustetun pikkulapsen agenttitarinalta. [Ben Zyskowicz: Liike Nyt vastaa!] Siellä esiintyi muun muassa irakilainen kenraali ja ruotsalainen minikokoinen puolustusalan yritys, joka toimittaisi jotakin Irakille, ja maksajana olisi Suomen valtio. Kuulostaa melko erikoiselta. Linkkejä löytyi myös sisä-, puolustus- ja ulkoministeriöön. Vastapalveluna näistä kaupoista Irakin hallitus olisi vastaanottanut kansalaisensa. Uskokoon ken haluaa. Sisäministeri Mykkänen on vahvistanut Helsingin Sanomille, että ehdotuksista on keskusteltu, ja artikkelin mukaan kenraali ohjattiin ulkoministeri Soinin kabinetista sisäministeriöön. Kysynkin nyt ulkoministeri Soinilta: Pitävätkö Helsingin Sanomien väitteet paikkansa? Jos pitävät, niin miksi näin omituinen ja suoraan sanottuna hauska — vaikka asia ei ole hauska — neuvottelukuvio on kehitetty?

16.46 Ulkoministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Agenttitarinat ovat mielenkiintoisia myös kansanedustajien, perussuomalaistenkin, keksiminä. Aina kun meidän kabinettiin otetaan yhteyttä jossain asiassa, taustoja ruvetaan selvittämään, ja tämä tarina oli kieltämättä aika erikoinen, joten se lähti meiltä sitten eteenpäin sisäministeriöön. Me ulkoministeriössä päätimme, että me emme tämän puitteissa mihinkään muihin toimenpiteisiin ryhdy. [Jukka Gustafsson: Vastaus oli parempi kuin kysymys!]

16.47 Sisäministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun tässä viitattiin myös sisäministeriön toimenpiteisiin, niin silloin kun joku tahoo haluaa kertoa mielestään relevantteja tietoja tähän edustaja Raatikaisenkin esille nostamaan tärkeään kysymykseen, Irak-yhteistyöhömmä ja siihen suhteeseen, niin kyllä minusta yleensä on parempi ohjata virkamiehille tiedot niin, että katsotaan, onko jotain lisättävää palapeliin siitä, miten Irakissa esimerkiksi päätöksiä tehdään. [Eva Biaudet: Mitä?]

Kuten tässä ulkoministeri vahvisti omalta osaltaan ja kuten olen vahvistanut julkisestikin myös sisäministeriön osalta, ne tiedot, joita nyt tässä on referoitu ja julkisuudessa kerrottu, eivät ole olleet sellaisia, että olisimme katsoneet, että niiden pohjalta kannattaa ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin. Se, mitä olemme korostaneet joka käänteessä, on, että Suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 159/2018 vp

mi neuvottelee ja keskustelee Irakin hallituksen kanssa, emme kolmansien tahojen kautta. [Eva Biaudet: Aika mielenkiintoista!]

16.48 **Juho Eerola ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa on, kuten kuultiin, useita tuhansia näitä irakilaisia ja muunkinmaalaisia käännetyispäätöksen saaneita turvapaikanhakijoita. He eivät ole siis saaneet oleskelulupaa jäädä Suomeen. Nyt hallitus ei sitten saa heitä ulos Suomesta. [Ben Zyskowicz: Saisitteko te?]

Perussuomalaiset ovat esittäneet asiaan lukuisista viehättävistä saaristaan tutun Tanskan mallin mukaista ratkaisua. Nyt kysynkin vastaavalta ministeriltä: jos näitä käännetyispäätöksen saaneita irakilaisia ei saada Suomesta Irakiin tai muunmaalaisia käännetyispäätöksen saaneita saada täältä Suomesta muihin maihin, niin mitä, arvoisa ministeri, näille ihmisille aiotte tehdä?

16.48 **Sisäministeri Kai Mykkänen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viittasitte Tanskaan. Keskustelin itse asiassa tasan viikko sitten Tanskan maahanmuuttoministerin kanssa myös näistä heidän eri suunnitelmistaan, ja hän myönsi, että on kovasti vaikea rakentaa malleja. Niin kuin tiedämme, Tanskassa esimerkiksi tämä erityissaari, joka siis ei olisi sinänsä suljettu mutta jonne ohjattaisiin vankilasta tai rikoksista tuomittuja käännetyis- ja karkotuspäätöksen saaneita, ei ole etenemässä, koska siitä on taas muita vaikeuksia syntynyt jo suunnitteluvaiheessa.

Meidän lähtökohtamme on tietysti se, että jos Suomessa saa lainvoimaisen käännetyispäätöksen, niin täältä täytyy poistua. Sitten kun on henkilöitä, jotka eivät heti poistu, jos emme pysty heti tekemään heille palautussuunnitelmaa poliisin toimesta, niin on tärkeää, että pystymme tarkkailemaan erityisesti sellaisia henkilöitä, jotka aiheuttavat meille huolta. [Puhemies koputtaa] Tämän osalta olemme myöskin poliisin ja Maahanmuuttoviraston kanssa käyneet läpi niitä käytäntöjä, mitä tässä voidaan vielä tehokkaammin tehdä, ja nämä toimet kyllä myöskin toteutetaan niin, että suomalaisten turvallisuus aiempaakin paremmin taataan.

Kysymyksen käsittely päättyi.